

GIJS EN WALLY, BEDANKT!





*Van links naar rechts: Wally, Floris met kleine Beppo, rechts Gijs voor de Zonnehof*  
Zij brachten veel tijd in hun jeugd door in de Zonnehof op de Bentveldsweg 102.

De Zonnehof was vanaf 1904 het vakantie huisje van de familie van Hall. Hun moeder Nel schreef een verrukte brief aan hun oma: het was een schattig huisje met kleine ramen en blauwe balken.



In d blauwe kamer staat nu dit bronzen beeld: van rechts naar links: Gijs en Wally gemaakt door Frans van der Ven.



De Zonnehof was klein, allen geschikt voor bewoning zonder personeel.  
De Patriciërs familie van Hall vond toch ruimte voor de dienstmeisjes.



De zomers aan de Keizersgracht waar de familie van Hall woonden waren ongezond, er heerste soms zelfs malaria. Vanuit de Zonnehof kon vader Aat makkelijk met de elektrische tram (langs het huidige fietspad) naar Amsterdam naar de aandelen beurs op Beursplein 5. Aat was commissionair in effecten. handelde onder andere in obligaties van de Russische Tsaar, leningen voor de aanleg van de Trans Siberië spoorlijn.

Nederland was gelukkig verschoond van de ellende van de Eerste Wereld oorlog. Daarna kwam in Rusland de Communist Lenin aan de macht. Hij verklaarde de obligaties van de Tsaar ongeldig. Dat was een klap voor de familie van Hall.

Ze waren genoodzaakt hun huis op de Keizersgracht te verkopen. Gijs forensde naar het Amsterdams Lyceum. Wally fietste naar het Kennemer Lyceum.

Zo werd de Zonnehof vanaf 1920 de hoofdwoning van de familie van Hall.

Er kwam aandacht voor de tuin, toen nog een zandvlakte met enkel duin begroeiing. Er werd een tuinman in de arm genomen, Herman Groenendaal.





Hij had dienst geweigerd. Dat was vlak na de 1<sup>e</sup> Wereldoorlog nog een misdaad. Herman werd gevangen gezet. Hij ging in hongerstaking. Er werd voor zijn vrijlating gedemonstreerd. Toen Herman vrijkwam kon hij geen werk krijgen hij stond als communist als landverrader te boek. Maar Aat van Hall nam hem in dienst. Niet voor klusjes. Aat trok stevige handschoenen aan en trok de brandnetels uit. Nel en haar kleinste zoon Beppo gingen met een aardappelmestje de paardenbloemen in het gazon te lijf.

Herman kreeg de opdracht de tuin te ontwerpen en beplanten. Hij introduceerde elementen uit de opkomende Engelse tuin architectuur. Er kwamen tuinkamers op kleur, verschillende nivo's verbonden met bakstenen muurtjes en trappetjes, een combinatie van formele elementen,- geschoren taxus hagen - en informele beplanting op kleur. Zelfs het insecten hotel, een stapel rottende takken, stamt uit die tijd.

Tijdens de crisis van de 30'er jaren kwam Aat opnieuw in de problemen. Vol enthousiasme had hij geïnvesteerd, en zijn klanten laten investeren, in de nieuwe Europese sprekende film techniek. Deze zou de Europese cultuur stimuleren en zo een tegenwicht bieden aan de opmars van de Amerikaanse 'sound film' de 'talking movies'. Helaas de nieuwe film zaak ging failliet. Aat moest zijn baan als commissionair opgeven. Vanwege zijn zeer goede reputatie werd hij gevraagd als voorzitter van de Vereniging van Effecten Handelaren, dus de beurs. Dit bleef hij totdat, tijdens de bezetting, de Nazi's eiste dat alle Joodse effecten handelaren geroyeerd werden. Hoezo, zei Aat, we hebben eigenlijk geen Joodse effectenhandelaren. Toen het Nazi bewind doorzette legde Aat zijn functie neer. Zeventig Joodse effectenhandelaren kwamen in de kampen om.

Intussen hadden zijn zonen Gijs en Wally initiatieven genomen om gelden te verzamelen voor mensen die door de bezetting in het nauw kwamen. Deze zouden uitgroeien het

**Nationaal Steun Fonds NSF .. ook bekend als de Bank van het Verzet**



De NSF begon met de Zeemanspot, bedoeld voor gezinnen wiens kostwinner bij de Duitse inval buitengaats verbleven. Dit waren er 6000, vooral van de koopvaardij waartoe Wally zelf had behoord. Ook 144 gezinnen van de Marine ontvingen steun. Al gauw kwam er ook een 'Landrottenfonds', bedoeld voor onderduikers. Dat waren verzetsmensen die het te heet werd; mannen die weigerden te gaan werken Duitse oorlogsindustrie.

Ook Joodse onderduikers die zo weinig geld hadden dat ze geneigd waren zich vrijwillig bij de Nazi autoriteiten te melden. Net op tijd kwam voor hun de maandelijkse uitkering van het NSF.

Ook het verzet ontving steun. Drukkerijen van valse persoonsbewijzen.... Drukpers en papier voor het dagblad Trouw, Vrij Nederland en het Parool.

Waar kwam al dat geld vandaan? In de eerste plaats uit leningen beschikbaar gesteld door verschillende banken, nu gebundeld in ING en ABN AMRO. En dan ook promessen die de broers wisten buit te maken in De Nederlandse Bank, door een slimme wisseltruc. Spil was Cornelis Ritter uit Overveen.

Begin 1945 werd Wally opgepakt en gefusilleerd. In totaal werden 84 van de 2000 tellende NSF organisatie omgebracht. Gijs zette zijn werk door.

Na de oorlog mocht hij, inmiddels een gevierde verzetsheld, alles van het NSF afwikkelen. Daarna werd hij Burgemeester van Amsterdam.



Hoe verging het intussen met de Zonnehof? Eerst werden Aat en Nel gedwongen te verhuizen, want de duinen werden afgezet als Sperrgebiet, voor het geval de Britten daar zouden landen. Een jaar later toen de geallieerde aanval juist in Frankrijk werd verwacht kwam hun dochter, Hester Dufour, de zus van de Bankiers van het Verzet, in de Zonnehof wonen, met haar gezin. Ze nam Joodse onderduikers op, in kasten onder het schuine dak. Eén jongetje werd helemaal in het gezin opgenomen als 'tweeling' van het eigen kind.

## Monument Nationaal Steun Fonds

Tegenover het Kennemer lyceum in Overveen staan twee Dijkjes met het verhaal van Gijs en Wally en het Nationaal Steunfonds gemaakt door kunstenaar Frans van der Ven. Onthulling was tijdens de Corona lockdown 5 Mei 2010. Door Ellen van Hall en Barry Atsema.

